

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet – regnskapsførerens betydning

Innlegg på Overskudd 2023

v/sjef for Økokrim Pål K. Lønseth, Økokrim

Kort om trusselbildet

- Økt datakriminalitet
- Tiltagende globalisering av kriminaliteten
- Teknologisk utvikling
- Økt organisert kriminalitet
- Hvitvasking
- Ikke glem interne trusler!

Hva bør gjøres?

- Økt fokus på forebyggende og forhindrende tiltak
- Økt fokus på holdningsskapende tiltak
- Økt oppdagelsesrisiko
- Økt reaksjonsrisiko
- Økt internasjonalt samarbeid
- Økt samarbeid med offentlige og private aktører

Regnskapsbransjen

Viktige oppgaver i kampen mot økonomisk kriminalitet:

- Kvalitetsbevisst utførelse av arbeidet
- Rapportering av mistenkelige transaksjoner

Statistikk MT-rapporter 2018-2022

Statistikk per år

Utvikling siste 5 år

Virksomhetsområde	2018	2019	2020	2021	2022
Advokater m.fl.	13	24	33	16	24
Andre jf. Hv-loven §4	119	198	355	543	1 129
Banker	6 888	7 604	8 541	11 045	13 703
E-pengeforetak	7	25	23	14	13
Forsikringsselskap	108	259	306	320	409
Meglere	574	979	1 154	1 848	2 151
Regnskapsførere	61	57	92	104	119
Revisorer	42	46	57	41	74
Verdipapirforetak mv.	4	9	11	16	33
Virksomhet for betalingsformidling	2 932	2 338	2 131	2 566	2 127
SUM MT-rapporter	10 748	11 539	12 703	16 513	19 782

MT-meldinger fra Regnskapsførere

Innspill til forbedringer på innhold i MT-meldinger:

- Bedret detaljeringsnivå
- Grundigere informasjon om mistankegrunnlaget
- Bedret oversikt over knytninger
- Legg ved all relevant dokumentasjon

Hvordan øke bevisstheten i bransjen?

- Tonen fra toppen
- Utvidet kurstilbud
- Dilemmatrening
- Oppdaterte indikatorlister
- Gjennomgang av mulige røde flagg, samt hvordan disse bør håndteres
- Særlig bevissthet mht. risikoutsatte bransjer

Røde flagg – eksempler:

- Unormal lønnsomhet i forhold til tidligere perioder eller til bransjen
- Redusert omløpshastighet på kundefordringene
- Unormal sammenheng mellom kontantstrøm og driftsresultat
- Redusert omløpshastighet på varelageret
- Balanseføring av immaterielle investeringer samtidig med svak lønnsomhet og lav egenkapital
- Unormale transaksjoner med nærstående
- Unormale konsulentbetalinger/agentbetalinger eller lignende
- Avvikende kontonummer på fakturaer

Røde flagg – eksempler:

- Høy kontantomsetning i forhold til hva som er normalt i bransjen
- Uvanlig innhold i kontrakter
- Mangelfull teksting og spesifisering i fakturaer
- Unormale og/eller uvanlig kompliserte transaksjonsrekker
- Manglende eller tildekket informasjon vedr. fakturaer/kontrakter osv
- Påfallende endringer i nøkkeltall (resultatgrad, likviditetsgrad, omløpshastighet , fordringsmasse osv)

Øvrig informasjon – øvrige tiltak

- Samarbeid med andre jurisdiksjoner
- Stortingsmelding "Mer effektiv forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet"
- IMF-rapport om antihvitvasking i Norden-Baltikum
- Kunstig intelligens som nytt verktøy?